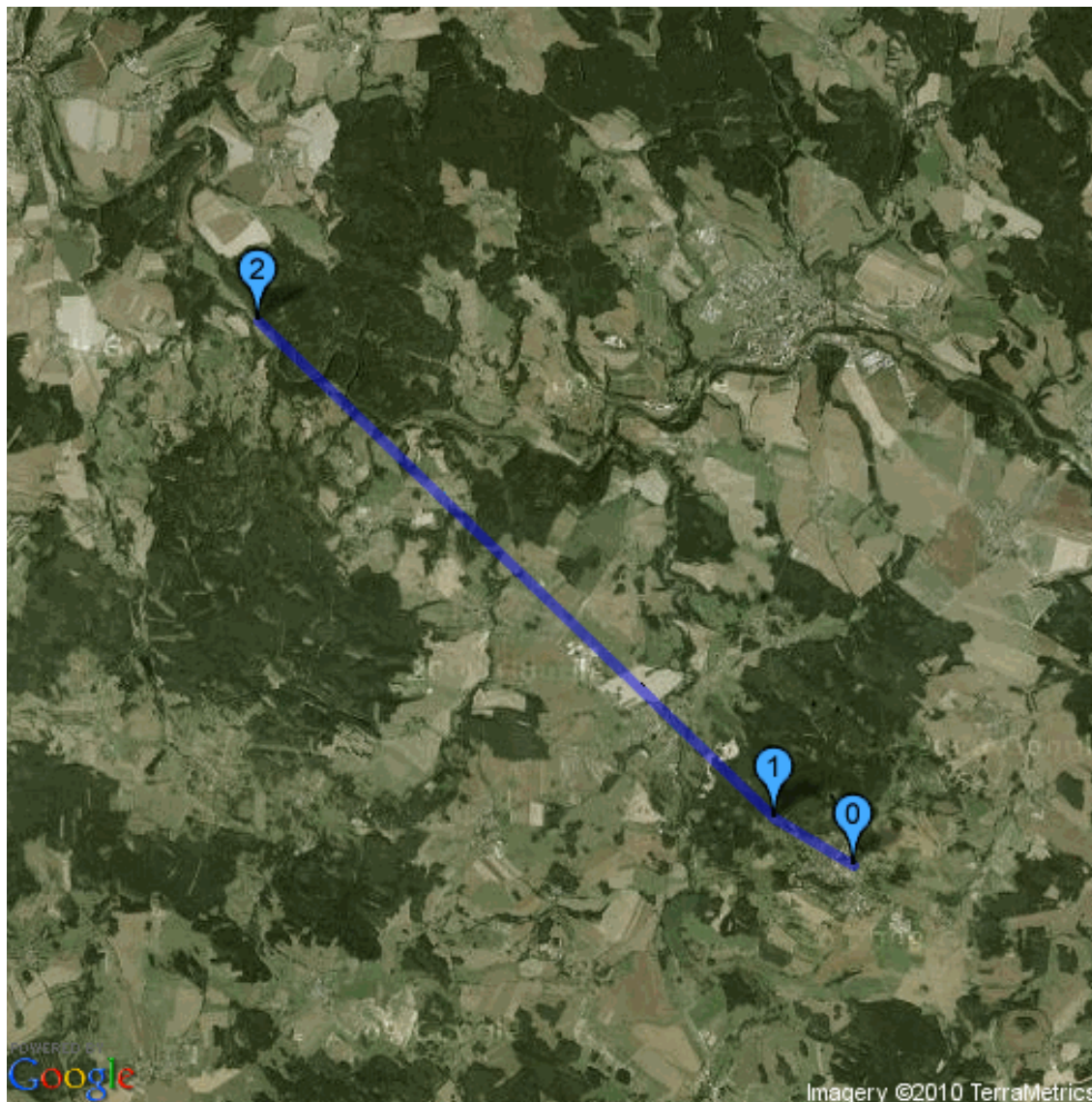

**Vysoina - Sázava,
Lipnice (víkend -
koupání, lod, cyklistika)**
by Igor

S dtmi kížem krážem po echách str.62

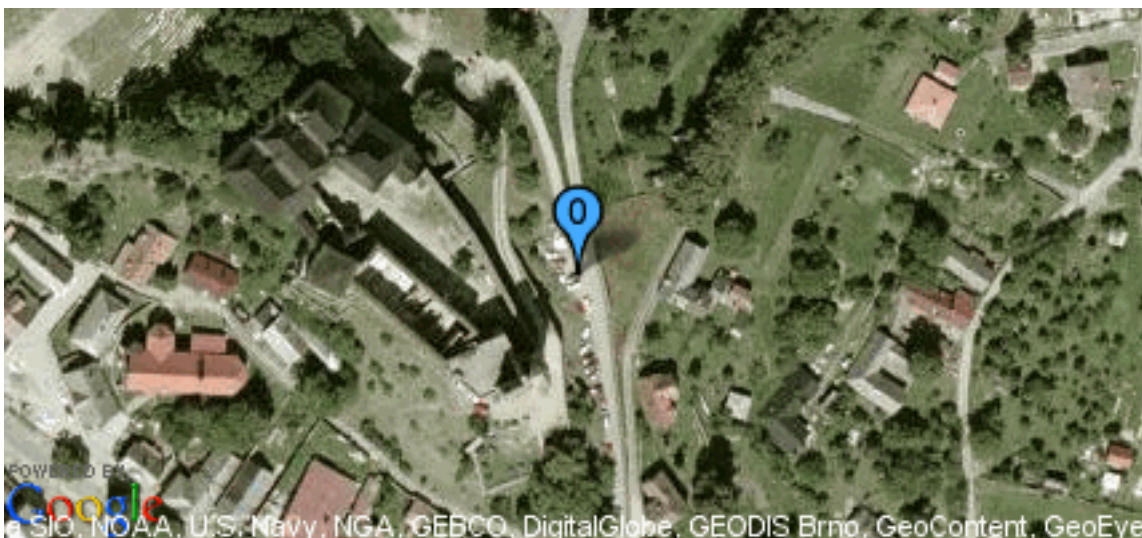
Koupání, turistika, lod (Stvoidla nedaleko)

Hrad Lipnice

Lipnice nad Sázavou 79, 582 32 Lipnice nad Sázavou, Czech Republic,CZ

49° 36' 50.11" 15° 24' 50.33"

Hrad Lipnice stojí na 620 m n.m. vysokém žulovém návrší nad údolím Pstružného potoka na severním okraji msteka. Táhlé, severojižn orientované stavenišť s obzvlášt strmou jihozápadní frontou pedurilo podobu dvojdielného hradu. Zhruba obdélntý, k jihovýchodu mírn se zužující areál chránil po vtšin obvodu asi 4 – 5 m široký parkán (zbudovaný snad nkdy na pelomu 14. a 15. století), který se na jihovýchod rozšiuje v nevelké pehradí. Krátké jihovýchodní elo pedhradí vyplovala dnes zcela zaniklá obdélntá budova, jenž patrn zprostedkovávala vstup, a k ní na jhozápad piléhající mohutná bašta. Zmínná bašta vznikla – stejn jako nepravidelná, ptiboká bašta Kenovka flankující severovýchodní úsek hradby parkánu – okolo r. 1537; svým charakterem lze ob fortifikace považovat za jakési archaické pedchdce italského bastionového systému. V jižním nároží vlastního hradu stávala mírn lichobžná obytná vž, jejíž rozmry vzbuzují úctu: nejdelší strana donjonu mí 21 m a jeho výška okolo 40 m. Vž, která mla na korun vysazený ohoz na kamenných konzolách, tvoila jednolitý celek krátké jihovýchodní fronty hradu spolu s obdélntou vží s klenutým prjezdem do nádvoí. Hradní nádvoí je dnes jednodílné, vymezené na severovýchod hradbou a na ostatních stranách rznými stavbami. Až do sklonku šedesátých let 15. století však bývalo nádvoí ve své vstupní ásti pepaženo hradbou s (vžovitým?) stavením na severu, po nmž zbyla v hlavní hradb ímsa gotické klenby a výklenek sedilia. Zhruba uprosted dlouhé jihozápadní fronty se k hradb pimyká kaple sv. Josefa (pvodn sv. Vavince) s tvercovou lodí a dlouhým, do nádvoí vystupujícím polygonálním presbyteriem s hrotitými okny. Koncem 14. století byla lo kaple zvýšena do podoby vže a kolem r. 1683 se dokala barokní úpravy. Stžejní stavbou Lipnice je starý palác na úctyhodné ploše 40 × 20 m, tvoící celou krátkou severozápadní frontu hradu, ba

na jihu mírně vystupující z jeho obrysu. Právě tato část je o něco starší než zbytek stavby. Původně patrový, podsklepený gotický palác postavili nejprve Trkovi goticko-renesanně a po r. 1561 renesanně Thurnové, kteří jej současně zvýšili o jedno podlaží. Od té doby se budova nazývá palácem Thurnovským. Mezi severovýchodním koncem nádvoří stny Thurnovského paláce a obvodovou hradbu je vklíněná mohutná tverhenná věž zvaná Samson, jejíž suterén ukrývá studnu. Původně gotická věž Samson byla r. 1537 Trky upravena renesanně a na její jihovýchodní straně navázala obdélná budova s renesanním štítem. Stavba dostala název vrátnice, jistě podle účelu, jenž plnila: v jejím sousedství je totiž v obvodové hradbě proražen portálek na most, po němž se nad parkánem vcházelo do bašty Kenovka. Již Trkům však zejména kapacita starého paláce nestačila a proto někdy po okolo r. 1508 přistoupil Burian Trka k výstavbě nového dvoupatrového podsklepeného paláce (37 × 15 m) v prostoru mezi velkou věží a kaplí. Z budovy purkrabství dříve zabírající místo Trkovského paláce po postavě mnoho nezbylo; zůstalo především šnekové schodiště z počátku 15. století vklíněné mezi palác a velkou věž, které bylo s prvním patrem velké věže spojeno pavlaí na konzolách a padacím mostem. Nevelkou mezeru mezi kaplí a Trkovským palácem vyplňuje jednopatrové obydlí kaplana, tzv. Kaplanka. Z téže doby jako Trkovský palác pochází spojovací kídlo mezi Thurnovským palácem a kaplí. Období pozdně gotické budovy se vyznačuje řadou stavebních prvků pro dobu svého vzniku typických, zejména ostními portály zvanými oslí hřbety na nádvoří straně. Západně od hradu stojí na skalním výběhu objekt zvonice, jenž byl zbudován na základech obranné věže. K opevnění hradu a města je nutné přistoupit i Bílou věž (Švédové nazývanou za třicetileté války Trutzkaiser), stojící soliterně na návrší jižně od hradu. Okrouhlá věž byla opevněna příkopem, který kolem ní vymezuje zhruba oválnou plochu s osami asi 38 a 15 m. Lze usuzovat, že toto předsunuté opevnění pochází z 15. století; odmítnout jako neopodstatněnou je pak nutně domněnku některých badatelů, že se v případě Bílé věže jedná o starší sídlo pánů z Lipnice.

Suggestions

Lipnice a okolí

http://www.voci.websnadno.cz/Zatopene_lomy.html

Vysoina - Sázava, Lipnice (víkend - koupání, lod, cyklistika)

Zatopené lomy u Lipnice $49^{\circ}37'7.085''\text{N}$, $15^{\circ}24'4.689''\text{E}$

Lipnice nad Sázavou 239, 582 32 Lipnice nad Sázavou, Czech Republic,CZ
 $49^{\circ} 37' 7.07''$ $15^{\circ} 24' 4.87''$

Možné stání u lom.

Vysoina - Sázava, Lipnice (víkend - koupání, lod, cyklistika)

tábořiště Stvoidla **49°40'12.564"N, 15°19'7.287"E**

Dobrovítova Lhota 122, 584 01 Trpišovice, Czech Republic,CZ

49° 40' 12.8" 15° 19' 7.02"

Kampování, voda, cyklistika

Suggestions

Mapy.cz Stvoidla - Lipnice)

[@x=135153152@y=134346240@z=11](http://www.mapy.cz/#mm=TTtP@ax=135135856@ay=134464224@at=Lipnice%20nad%20S%C3%A1zavou%20-%20m%C3%ADsto%20na%20st%C3%A1n%C3%AD@ad=St%C3%A1n%C3%AD%20v%20bl%C3%ADzkosti%20lom%C5%AF)